

Januar 2017

Vejledning om tilladelsesfri buskørsel

1. Om vejledningen

Denne vejledning beskriver hovedreglerne for kommuners og kommunale institutioners m.fl. anvendelse af busser i det daglige. Herudover søger den at svare på de hyppigst stillede spørgsmål inden for området.

2. Definition af en bus

Ifølge buslovgivningen er en bus et motorkøretøj, der er indrettet til befordring af flere end 9 personer, føreren medregnet. Det fratager ikke køretøjets karakter af bus, at det i én af flere udførelser er nedstolet til højst 9 personer, føreren medregnet, med henblik på indretning til befordring af bevægelseshæmmede. Busser er indregistreret som "stor personbil".

Reglerne om buskørsel findes i busloven (bekendtgørelse nr. 1050 af 12. november 2012 af lov om buskørsel) og i busbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1372 af 26. november 2015 om buskørsel).

3. Buslovens krav om tilladelse

Det kræver tilladelse at udføre erhvervmæssig personbefordring med en bus, og det er strafbart (bøde) at udføre erhvervmæssig personbefordring uden en tilladelse hertil.

Tilladelse til erhvervmæssig personbefordring søges hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, som også udsteder tilladelsen.

For at få en tilladelse skal ansøgeren opfylde en række betingelser til blandt andet økonomi, vandel og faglige kvalifikationer. Betingelserne fremgår af buslovens kapitel 4 og af bekendtgørelsens kapitel 2.

4. Tilladelsesfri kørsel

Udgangspunktet er, at buskørsel kræver en tilladelse. Der skelnes dog mellem, om der udføres erhvervsmæssig personbefordring, som kræver en tilladelse, eller ikke-erhvervsmæssig personbefordring, som ikke kræver tilladelse.

Ifølge buslovgivningen er kørslen erhvervsmæssig, hvis én af følgende betingelser er opfyldt:

1. Der udføres kørsel med personer uden en nærmere tilknytning til den person, virksomhed eller sammenslutning, der udfører eller lader kørslen udføre,
2. kørslen udføres mod vederlag, eller
3. kørslen udgør den pågældende persons, virksomheds eller sammenslutnings primære formål.

Ikke-erhvervsmæssig buskørsel er kørsel, der ikke er omfattet af betingelserne for at være erhvervsmæssig kørsel. Den ikke-erhvervsmæssige buskørsel kan udføres tilladelsesfrit.

Som eksempler på tilladelsesfri kørsel kan nævnes:

- en kommunal eller privat institutions befordring af patienter, elever, ansatte (kun i forbindelse med arbejdsopgaver for institutionen) eller lignende, herunder personer der skal yde fysisk bistand eller opsyn,
- en virksomheds befordring af ansatte,
- en forenings befordring af foreningens aktive medlemmer.

Kørslen skal udføres vederlagsfrit, idet der dog kan godtgøres udgifter forbundet med kørslen som f.eks. udgifter til benzin og olie.

Overtrædelse af reglerne er strafbar (bøde). Reglerne findes i buslovens § 1, stk. 3.

Kommunale institutioner, der udfører ikke-erhvervsmæssig buskørsel til udlandet i egen bus, skal medbringe en såkaldt "gul attest". Ansøgning om gul attest skal sendes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

5. Kørsel i egen bus

Ved egen bus forstås, at den kommunale institution er registreret som ejer og bruger eller alene som bruger af den pågældende bus. Det vil sige, at det er *registreringsattestens angivelse* af brugeren, der er afgørende.

Hvis det er *selve kommunen*, der er registreret som bruger (ejer/bruger) af en bus, kan kommunen kun udføre tilladelsesfri buskørsel for den overordnede administrative enhed i kommunen. Bemærk, at kommunens institutioner i dette tilfælde *ikke* må benytte bussen. Ønsker en kommune eller en institution at udføre buskørsel for andre institutioner i kommunen - eller andre i øvrigt - kræver dette tilladelse i henhold til busloven.

Kommunale institutioner kan med deres egen bus tilladelsesfrit befordre personer, der er tilknyttet institutionen som patienter, elever, ansatte eller lignende, herunder personer, der skal yde fysisk bistand eller opsyn. Befordres der personer herudover, er kørslen erhvervsmæssig og kræver tilladelse efter busloven. Det samme gælder, hvis der kræves betaling for kørslen, eller hvis kørsel er institutionens primære formål.

En tilladelsesfri bus skal føres af en person, der opfylder lovgivningens krav til føreren, herunder kravene om hvidt og blå kvalifikationsbevis. Der er ved kørsel inden for landets grænser ikke krav om førerens ansættelse hos eller nærmere tilknytning til den, der lader kørslen udføre. Ved kørsel til udlandet kræves det, at føreren er ansat på den kommunale institution.

En skole kan således tilladelsesfrit udføre buskørsel i Danmark i skolens egen bus med elever og lærere fra skolen og med en forælder som fører, hvis der ikke kræves betaling for kørslen. Ved kørsel til udlandet skal føreren være ansat på skolen.

Reglerne er anderledes, når det drejer sig om plejehjem, ældrecentre m.v. Disse institutioner kan ud over befordring af de ældre, der er tilknyttet plejehjemmet, og ansatte tilladelsesfrit befordre hjemmeboende ældre, der

er visiteret til aktivering på institutionen, hvis aktiveringen har til formål at vedligeholde de pågældendes fysiske og psykiske færdigheder. Det kræver dog, at det er plejehjemmet, ældrecenteret m.v., der er indregistreret som bruger (eller ejer/bruger) af bussen. Der er ved kørsel inden for landets grænser ikke krav om førerens ansættelse på plejehjemmet/ældrecentret. Ved kørsel til udlandet kræves det, at føreren er ansat på plejehjemmet/ældrecentret.

Det er ikke lovligt for et plejehjem eller et ældrecenter at udføre buskørsel for andre, f.eks. lignende institutioner, uden tilladelse til erhvervmæssig personbefordring. Flere plejehjem kan imidlertid være registreret som ejere af den samme bus - se pkt. 6.

6. Kørsel i bus lejet eller lånt uden fører

Der er tale om en *lejet* eller lånt bus, når den, der lejer eller låner bussen, ikke er registreret som hverken ejer eller bruger af bussen.

Erhvervmæssig busudlejning uden fører - herunder udlån uden fører - er kun lovlig, hvis udlejer eller udlåner har en udlejningstilladelse. Det er Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, der udsteder tilladelse til udlejning.

I en lejet eller lånt bus må kun udføres kørsel, der ikke er omfattet af betingelserne for at være erhvervmæssig kørsel.

Kommunale institutioner kan altså leje eller låne en bus uden fører hos en busudlejer, der har udlejningstilladelse, og udføre buskørsel med personer tilknyttet institutionen, hvis der ikke kræves betaling for kørslen, og hvis kørsel ikke er institutionens primære formål.

For skoler skal det særligt bemærkes, at der kun må køres med elever og lærere fra den pågældende skole og kun med en bus, som skolen lejer eller låner hos en godkendt busudlejer. Det er derfor en overtrædelse at låne en bus af en lærer eller en forælder.

Tilsvarende gælder ved andre typer af institutioner, for eksempel børnehaver.

For plejehjem, ældrecentre eller lignende institutioner gælder det, at flere plejehjem m.v. kan være registreret som ejere af den samme bus og udføre befordring af de pågældende institutioners egne beboere og hjemmeboende ældre, der er visiteret til aktivering på institutionerne. Aktiveringen skal have til formål at vedligeholde de pågældendes fysiske og psykiske færdigheder.

Reglerne er anderledes med hensyn til udlån mellem ikke-erhvervsdrivende foreninger, klubber og lignende sammenslutninger. Se pkt. 7.

7. Tilladelsesfrit udlån mellem ikke-erhvervsdrivende foreninger, klubber og lignende sammenslutninger.

Ikke-erhvervsdrivende foreninger, klubber og lignende sammenslutninger kan tilladelsesfrit udlåne busser uden fører til hinanden. Tilladelsesfrit udlån af busser kan kun ske mellem de foreninger, klubber m.v., der er ikke-erhvervsdrivende i busbekendtgørelsens forstand. Udlåner skal i disse tilfælde altså ikke have tilladelse til udlejning. Men der *skal* være tale om *lån*. Det vil sige, at bussen skal stilles *gratis* til rådighed.

Den ikke-erhvervsdrivende forening, der låner en bus, skal under kørslen medbringe en særlig erklæring udstedt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om, at der er tale om et låneforhold mellem ikke-erhvervsdrivende foreninger, klubber m.v. Derudover må kørslen ikke være omfattet af betingelserne for at være erhvervsmæssig kørsel.

Typiske klubber, foreninger m.v. i busbekendtgørelsens forstand er:

- Klubber, der er oprettet i henhold til kapitel 10 i dagtilbudsloven.
- Foreninger, fritids- og ungdomsklubber, som er oprettet i henhold til folkeoplysningsloven eller ungdomsskoleloven - i det omfang der ikke er tale om undervisningsvirksomhed.

Er der tale om en såkaldt integreret eller blandet institution, er det kun den del af institutionen, der opfylder busbekendtgørelsens betingelser, der kan låne eller udlåne bussen. Det betyder, at den øvrige del af institutionen ikke kan benytte bussen.

Ansøgning om udlånserklæring fra f.eks. skoler, børnehaver, SSP-konsulenter, efterskoler, ungdomsskoler, skolefritidsordninger, ældrecentre, plejehjem og vennekredse til ældrecentre og plejehjem og lignende kan ikke imødekommes. Disse er ikke foreninger, klubber m.v. i busbekendtgørelsens forstand.

8. Vil du vide mere?

Yderligere oplysninger om *tilladelsesfri kørsel, tilladelsesfrit udlån af busser* og *krav til førere af bussen* kan indhentes hos:

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen
Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon: 7221 8800
info@tbst.dk
tbst.dk

Oplysninger om krav til *brug af fartskriver* kan indhentes hos:

Færdselsstyrelsen
Sorsigvej 35
6760 Ribe
Telefon: 7221 8899
info@fstyr.dk
fstyr.dk